

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

X. Probatur Veterum testimoniis Mosem ab Aegyptiis Deum fuisse habitum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

PROPOSITIO IV.

72

dum animam numquam sumserunt; & dum ab his Adonidis, Theuthi, Osiridis, aut Vulcani appellationibus honestabatur & titulis, Typhonis contumelioso nomine ab illis infamabatur. Vetus quippe hunc Typhonem Ægyptiorum commentis celebratum, & maledictis profectum, ipsum esse Mosem, ex lectione libelli Plutarchi De Iside & Osirideprehenditur. Probarem id pluribus, nisi instituta nuper Bocharto, viro doctrinæ singularis, rei hujus demonstratio similem nobis operam eximeret. Typhonem autem, quem contumeliis sæpe afficiunt Ægyptii, eundem sacrificiis placant aliquando, *παρηγοροῦσι θυόναις, & προσέουσιν*, inquit Plutarchus. Quod Typhoni ergo, qui Mosès est, præstabant Ægyptii, cultum nimirum & sacrificia, idem Mosi, sub Osiridis, alteriusve persona præstitisse nihil mirum est.

Boch. Hieroz. Part. 1. libr. 2. cap. 34.

Plut. De Isid. & Osir.

Probatur Verum testimoniis Mosi ab Ægyptiis Deum fuisse habitum.

Cyroll. libr. 1. & Justin. Parzen.

Exod. 7. 1. Joseph. libr. 1. cont. Apion, & Antiq. libr. 3. cap. 13.

Euseb. Pæp. Evang. libr. 9.

Diod. libr. 1. Herod. libr. 2. cap. 49.

Resertitur Simplicius Mosica doctrina originem ad Ægyptios referens. Simplic. in libr. 8. Physic. Sect. 11.

X. Liquer ex superioribus de nihilo esse quod objicit Bochartus, verisimile non esse Mosem, Ægyptiis & Phœnicibus odiosum, pro Deo benefico ab illis fuisse habitum: credibilis quippe est timorem ab Ægyptiis plerisque, religiosum hunc erga Mosem cultum primo expressisse. *Primus in orbe Deos fecit timor*, aiunt Ethnici Poëtæ. Alios autem probabile est, quem vivum oderant, extinctum amavisse, & meritis honoribus coluisse; sopita & sedata per mortem invidia. Testis Cyrillus, qui virtutem Mosi, & mirabilem sapientiam summæ apud Ægyptios admirationi fuisse non semel asseverat; quique non Judæos solum, quod & Justinus confirmat, sed aliquos etiam ex Ægyptiis Dei nomine Mosem affectisse scribit, gnaros fortasse hæc ipsi Deum dixisse: *Ecce dedi te Deum Pharaoni*. Testis & Josephus, qui Mosem ait ab Ægyptiis ita mirabilem & divinum existimari, ut eum sibi vindicent, ac Heliopoliten fuisse fingant. Idem in fine libri tertii *ἀρχαιογενέας* tradit Mosem, propter leges latas, quibus tantum inesse videbatur divinitatis, sua ipsius natura majorem fuisse existimatum. Quid quod Artapanus apud Eusebium, & Auctor Hypomnematis in Hexaëmeron, quod Eustathio Antiocheno adscribitur, & Cedrenus, Mosem etiam in vivis agentem, Deum ab Ægyptiis habitum fuisse narrant? Prona sane erat illa gens ad ea inter Deos adscribenda, quæ sibi utilia vel damnosa sentiebat, velut Solem & serpentes, *Omnigenamque Deum monstrat*. Quod & à Persis Oromasden & Arimanium colentibus, aliisque gentibus plurimis factum legimus. Neque vero putandum est ab Ægyptiis esse profectum, quicquid in Bacchi, & Mercurii historia Græcia mendax aucta est: quamvis enim *Ἰσχυροῦ καὶ θεοῦ*, & *Ἡρακλέους*, & Mercurii fabulam ad Græcos transtulerit, sive Cadmus Ægyptius Thebæus, ut vult Diodorus, sive Orpheus, ut idem statuit, sive Melampus Amythaonis filius, ut habet Herodotus, verisimile tamen est Græcos eas coloribus suis, & multiplici eventorum figmento pro consuetudine exornasse.

XI. Præclare etiam ex iis quæ diximus intelligitur, quam temere & impudenter affirmaverit Simplicius, adversus Johannem Philoponum disputans, quæ à Mose de rerum creatione tradita sunt, esse fabulosa, & ex fabulis Ægyptiorum expressa. Quod contra est, cum ex divina Mosi doctrina Theologiam suam adornasse Ægyptios satis clare superiora demonstrent. Nempe animis multorum infederat falsa hæc opinio, Ebræos Ægyptiorum esse progeniem, quam Scriptores Ethnici complures in libros suos retulerunt. Ergo verisimile his factum est, avorum Ægyptiorum doctrinam retinuisse nepotes Judæos. Verum si Ebraicarum rerum, & priscae historiæ consultiores fuissent, intellexissent utique toto caelo discrepare Ebraicam Theologiam, & Ægyptiam; & Ebræos oriundo Chaldæos fuisse, non Ægyptios.

CAPUT QUINTUM.

I. Ex libris Mosi fluxit prisca Persarum religio. II. Zoroastres idem ac Mosès.

Ex libris Mosi fluxit prisca Persarum religio. Zoroastres idem ac Mosès.

I. Idem quoque è libris Mosi prisca fluxit Persarum religio, quam hodieque aliqua ex parte retinent plerique Persidis incolæ, Arabes etiam nonnulli, & qui è Perside in Indiam paulopost Jesdegirdis tempora à Muhammedanis expulsi profugerunt. Quoniam autem jam inde à primis Reipublicæ Christianæ temporibus Persidem, totumque Orientem pervasit Christi religio, quæ Mosi Mosicaeque doctrinæ notitiam, partim figmentis his in locis dissimulatam emendavit, partim obsoletam vetustate renovavit, magna cautione prisca veterum Persarum dogmata à recentioribus seponenda & dijudicanda sunt. Nam quod Deum unicum, æternum, immensum agnoscunt; quod mundum à Deo conditum non aliter narrant ac Mosès; quod Deum post singulorum dierum opus, quietis causa cessasse volunt; quod pri-